Ἀλοίμονο ! Γιὰ νὰ χτίσει αὐτὸς ὁ καλὸς ἄθρωπος μιὰ τέτια βίλλα, γιὰ νὰ ζεῖ μὲ μιὰ τόση ἀρχοντιά, πόσοι ἀθῶοι, καταγγελμένοι ἀπὸ δαύτονε κι ἀπὸ τὰ ὄργανά του, δὲ θὰ κάμανε βουτιὰ στὸ Βόσπορο καὶ δὲ θὰ γευτήκανε τὶς γλύκες τῆς ἐξορίας ! Καλὰ ἐπιτέλους ἡ πολιτικὴ καὶ κυβερνητικὴ ἐξαχρείωση στὴν Τουρκιά. Μὰ τὸ Γιλντίζ, μὲ τοὺς χαφτιάδες του, δούλεψε θαρρῶ καλὰ καὶ γιὰ τὴν κοινωνικὴ ἐξαχρείωση.

ΣΓ'.

21 τοῦ Μαγιοῦ, πρωΐ

Σοῦ μίλησα κι ἄλλοτες γιὰ τὸ Θανάση. Θὰ σοῦ μιλήσω γιὰ δαύτονε κι ἄλλες, πολλὲς φορές. Εἶν' ἕνας περίεργος τύπος ποὺ μοῦκαμε βαθιὰ ἐντύπωση, Πῆγα χτὲς στὶς 4 στοῦ γιατροῦ. Ὁ γιατρὸς ἔλειπε ἀπὸ προχτὲς στὸ νησί, τόξεια, μὰ βρῆκα τὸν ὑπερέτη του τὸ Θανάση καὶ γι' αὐτόνε ἴσια ἴσια πῆγα. Ὁ Θανάσης εἶναι ἴσαμε τριάντα χρονῶνε, γίγαντας στὸ κορμὶ καὶ στὴν ψυχὴ καὶ δημοτικιστὴς φανατικώτατος.

Μὲ δέχτηκε στὴν τραπεζαρία, ἔφερε δυὸ μπουκάλες μπίρα καὶ — τὸ θερίο ! — ἕνα μάτσο χερόγραφα κι ἀρχίνησε νὰ μοῦ διαβάζει τὸ δράμα του !...

Πῶς τὸ λένε τὸ δράμα του, δὲ θυμάμαι τώρα. Θυμάμαι μοναχὰ πὼς τὸ κύριο πρόσωπο λέγεται *Βυθογύριστος* καὶ συβολίζει τὴν ἐθνικὴ ψυχὴ ποὺ κατεβαίνει στοὺς βυθοὺς τῆς παράδοσης καὶ γυρίζει φέρνοντάς μας ὅ,τι χρήσιμο ἢ ἐθνικὸ ἀνασέρνει ἀπ' αὐτούς Αἴ, δὲν εἶναι μοναδικὸ τὸ σύβολο ; — Μὰ καὶ τόνομα τί χαραχτηριστικό !

Τὸ δράμα του εἶναι ἔξω φρενῶν, ἄτεχνο, φλύαρο, μπόσικο σὲ πολλὲς μεριές, μὰ ἔχει σκηνὲς σκρόπιες δῶ καὶ κεῖ ἀληθινὰ Σαιξπήρειες κ' ἔχει κομάτια, λυρικὰ ἰδίως, ποὺ σὲ κάνουν καὶ βγάζεις μὲ σεβασμὸ τὸ καπέλλο σου.

Τὸν ἔβκλα κ' ἔγραψε μὲ τὸ χέρι του καὶ μὲ τὴν ἀνορθογραφία του, σὲ τοῦτο δῶ τὸ καρνεδάκι ἕνα τραγούδι ἀπὸ τὸ δράμα του :

Κρίμα στὰ τόσα κάλλη σου,
κρίμα στὴν ὀμορφιά σου,
σὲ εἶδαν τὰ παιδιά σου
Τούρκα, Ἅγια Σοφιά.

Τὰ σήμαντρά σου δώσανε,
πουλήσαν τὶς καμπάνες
οἱ Γβιτσαραγάδες
γιὰ χύση τοῦ χαλκιά.

Κριμέλια γίναν καὶ χτυποῦν
κουφά, κουφὰ στὴ θύρα, —
μὲ κλάψες λὲν τὴ μοίρα...
— Ὤ, τί ταπεινωσιά !

Δὲν ξέρω πῶς μοῦ φανήκανε κεῖνη τὴ στιγμὴ τοῦτ' οἱ στίχοι. Εἴμουνε ξαπλωμένος στὸ ντιβάνι ἀντικρύ μου, ἀπὸ τὸ ἀνοιχτὸ παράθυρο, ἔβλεπα τοὺς μιναρέδες τῆς Ἁγιᾶς Σοφιᾶς· ἄκουγα ἕνα ραγιὰ νὰ τραγουδάει, ἑστωντας καὶ σ' ἄτεχνους στίχους μὲ δυνατὴ καὶ γιομάτη φωνὴ τοὺς πόθους τῆς Φυλῆς — αἴ, κεῖνη ἡ στιγμὴ κάτι εἴτανε γιὰ μένα !...

Ὁ Θανάσης δὲν εἶναι ὑπερέτης τοῦ σπιτιοῦ· εἶναι ὑπερέτης τοῦ γιατροῦ, ἕνα εἶδος βοηθός του. Ἀπὸ δεκατέσσερα χρόνια βρίσκεται σιμά του καὶ τονὲ βοηθάει, καθὼς λέει, καὶ στὶς ἐγχειρήσεις...

— Μπρὲ Θανάση, τοῦ εἶπα, ἔγινες καὶ γιατρός ;

— Ὅ,τι θέλησα ἔγινα, μοῦ ἀποκρίθηκε. Ὀρθογραφία μοναχὰ δὲ θέλησα νὰ μάθω, γι' αὐτὸ καὶ δὲν ἔμαθα !

Ἔχει διαβάσει καὶ καλοχωνέψει τόσα καὶ τόσα ποὺ ὄντας σοῦ μιλάει ζεγελιέσαι καὶ θαρρεῖς πὼς κουβεντιάζεις μὲ μορφωμένο ἄθρωπο. Καὶ μηγαρὶς δὲν εἶναι μορφωμένος, δὲν ἔχει δηλ. *ἀληθινὴ* μόρφωση ;

Ὄντας φύγαμε ἀπὸ τὸ σπίτι... — Μὰ τὰ παρακάτου, ἄφισε νὰ σοῦ τὰ πῶ στὴν ἄλλη μου λιγόλογη.

ΙΞΙΟΝΑΣ

ΟΝΕΙΡΟΥ ΠΕΡΑΣΜΑ

Στοῦ Μάη τὸ δεῖλι τὸ ξανθὸ σ' ἀντίκρυσα ποὺ πέρναγες
Κ' ἐντός μου γλυκοχάραξεν ἡ δέηση κ' ἡ λατρεία.
Τώρα, ποιά τάχα δύναμη μοῦ φέρνει τὴν εἰκόνα σου,
Τώρα, ποὺ μόνος περπατῶ κι ἀργὰ στὴν ἐρημία ;

Πόσες φορὲς μὲ μάγεψαν τὰ μουσικὰ τὰ ψέματα,
Πόσες φορὲς μὲ τρόμαξεν ἡ φόνισσα ἡ Ἀλήθεια.
Γιὰ τοῦτο μεῖνε ὡς διάβηκες καὶ μὴν ἐρθῆς, ὦ ἀγύριστη !
Σὰν τὰ παλιὰ θὰ σ' ἀγαπῶ ποὺ σβύσαν παραμύθια ..

ΛΕΑΝΤΡΟΣ Κ. ΠΑΛΑΜΑΣ

Ο "ΝΟΥΜΑΣ,,
ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΕΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ ΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ

Γιὰ τὴν Ἀθήνα Δρ. 3.— Γιὰ τὶς Ἐπαρχίες δρ. Γιὰ τὸ Ἐξωτερικὸ φρ. χρ. 10.

Γιὰ τὶς ἐπαρχίες δεχόμαστε καὶ τρίμηνες (2 δρ. τὴν τριμηνία) συντρομές.

Κανένας δὲ γράφεται συντομητὴς ἢ δὲ στείλει μτροστὰ τὴ συντρομή του.

10 λεφτὰ τὸ φύλλο λεφτὰ 10

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ. Στὰ κιόσκια (Σύνταγμα, Ὁμόνοια Ἐθν. Τράπεζα Ὑπ. Οἰκονομικῶν, Σταθμὸς Τροχιόδρομου (Ἀκαδημία), Βουλή, Σταθμὸς ὑπόγειου Σιδηρόδρομου Ὁμόνοια), στὰ βιβλιοπωλεῖα «Ἑστίας» Γ. Κολάρου καὶ Σακέτου (ἀντίκρυ στὴ Βουλή).

Στὴν Κέρκυρα, Πάτρα καὶ Βόλο, στὰ Πραχτορεῖα τῶν Ἐφημερίδων.

Στὰ Χανιὰ (Κρήτη) στὸ Σύλλογο ὁ «Σολωμός»

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Ἡ Βουλή μας — Οἱ ψευτιὲς τοῦ τύπου μας — Ὁ «ἄγνωστος» καὶ τὰ «ὄργανα» — Στενὴ κ' εὐρεία — Οἱ κοῦρες τοῦ κ. Στάη.

ΔΕΝ ἔγινε ἀπαρτία τὴ Δευτέρα καὶ τὸ περιμέναμε. Ἔτσι γίνεται ταχτικὰ ὅταν εἶναι νὰ πρωτανοίξει ἡ Βουλή. Οἱ βουλευτάδες μας παίζουν τὸ κρυφτούλι στὴν Κυβέρνηση, κάνουν τὸ δύσκολο, κωλυσιεργοῦν καὶ τὰ τέτια, γιὰ νὰ πιτύχουν τὰ ρουσφετάκια τους. Ἃ δείξουν προθυμία καὶ τρέξουνε μὲ τὸ πρῶτο κάλεσμα, δὲ γίνεται τίποτα. Ἡ Κυβέρνηση κακομαθαίνει· δὲν τοὺς φοβάται· ἀνάγκη δὲν τοὺς ἔχει. Καὶ τότε τί γίνεται ; Οἱ «ἀγαπητοὶ συμπολῖται» ποὺ καρτεροῦνε μ' ἀνοιχτὸ τὸ στόμα, πῶς θὰ ἱκανοποιηθοῦν ; Κωλυσιεργία λοιπὸν καὶ δῶ εἴμαστε ! Ὄχι τί ; Νὰν τὸ πάρει ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ἀπόφαση ἡ Κυβέρνηση πὼς ἐμεῖς τὴν κρατοῦμε κι ἃ δὲν κάνει τὰ κέφια μας, πάει, χάθηκε !...

Κι αὐτὸ λέγεται ΠΟΛΙΤΙΚΗ, παρακαλοῦμε. Καὶ μὲ τέτια πολιτικὴ καμαρώνουμε καὶ τὸ τελαλάμε ἀπὸ τὶς καθεμερνὲς ἐφημερίδες, δίχως στάλα νὰ ντρεπόμαστε, πὼς κάτι θὰ κάνουμε, πὼς θὰ ξεβγοῦμε ἀπὸ τὸν κομματικὸ βοῦρκο ποὺ καιροὺς καὶ χρόνια κυλιούμαστε ! Ἀλοίμονο, κάθε εὐγενικιὰ προσπάθεια, ὅσο δυνατὴ κι ἂν εἶναι, ξεμπδενίζεται ὅσο λειτουργεῖ ἔτσι μιὰ τέτια Βουλή.

*

ΚΑΠΙΟΣ φίλος μᾶς γράφει ἀπὸ τὴν Πόλη τάκόλουθα:

ἀκούονταν τὸ γέλιο τους.

— Καλὲ σωπᾶτε, εἶναι τελειωμένα πράματα, θὰ τὴν πάρει· ἔδωσε τὸ λόγο του.

— Αὐτὸ μᾶς ἔλειπε· νὰ μὴ τὴν πάρει κιόλας.

— Μὴν τὸ λέτε αὐτό· ἂν τὴν παίρνει, θὰ πεῖ πὼς τὴν ἀγαπᾶ κι ἂν δὲν τὴν ἔπαιρνε, κανεὶς δὲ θἄχε νὰ τοῦ ζητήσει τὸ λόγο.

— Καὶ γιατὶ νὰ μὴ τὴν πάρει ; Καλύτερη θἄβρισκε ; εἶπε πειραγμένη μιὰ μητέρα ποὔχε τέσσερεις κόρες ἀνύπαντρες, ὄχι γιατὶ κατὰ βάθος τὸ σκέπτουνταν, παρὰ γιατὶ δὲν ἤθελε νὰ περάσει πὼς φτονοῦσε τὸν κόσμο. Ἂν τὴ ρωτοῦσε κανένας χωριστὴ εἴμουνα βέβκιη πὼς θὰ τοῦλεγε : «Χρειαζό ανε ἀκόμη νὰ κάμει πιὸ πολλὰ γιὰ νἄβρει καλύτερη τύχη, ἔννοια σας κ' ἤξερε αὐτὴ τὴν τέχνη καὶ τὸν ἄρπαξε.»

— Μὰ γιατὶ δὲ μιλεῖτε σεῖς διολου ; μοῦ ξαναπε ὁ ἴδιος κύριος.

— Μὰ τί νὰ πῶ ; (Αἰσταναμοῦμε τὴν κούραση ποὺ ἔχουμε καποτε σὰν τυραννιμένοι ἀπὸ κάποια σκέψη, κατορθωνουμε σιγὰ σιγὰ κι ἀπασχολούμαστε μ' ὅ,τι γίνεται γύρω μας, κ' ἡ ἐρώτηση αὐτὴ μοῦ δωσε τὴ δυσάρεστη ἐντύπωση σκοτεινιματιᾶς σὲ στιγμὴ γλυκοῦ ὕπνου.) Γιὰ θὲς νὰ πῶ ; πῶς μπορῶ ἐγὼ νὰ πῶ τίποτε ἄλλο ἀπὸ κεῖνο ποὺ σκέφτουμαι ; Μὰ κ' ἐσύ ; Δὲν ἔχεις κ' ἐσὺ κάποια ἄλλη σκέψη μυστικὴ νὰ σὲ κυβερνᾶ γιὰ νὰ τραβηχτεῖς κ' ἐσὺ παράμερα ὅπως κ' ἐγὼ καὶ νὰ μὴ μιλεῖς ; Ὅλες αὐτὲς οἱ γυναῖκες δὲν ἔχουν ἄλλες σκέψες στὸ νοῦ τους ἄραγε ; Ὅλες αὐτὲς εἶναι ἀληθινὰ ξένοιαστες ποὺ φέρουνται ἔτσι ἢ ὑποκρίνουνται ; Κάθε μιὰ βέβαια, δὲ μπορεῖ, θἄχει κάτι τι ποὺ τὸ κρύβει. Μὰ τότε πῶς εἶναι δυνατὸ καὶ τὸ βγάζει ἀπὸ τὸ νοῦ της ; κ' ἔχει τόση ἀπροσποίητη γαλήνη στὰ μάτια της ;

. . . . . .

1 Σεπτέβρη.

Ἔχω μιὰ γαλήνη ἀκκατανόητη ἁπλωμένη στὴν ψυχή μου καὶ περιμένω. Εἶναι ἡ γαλήνη ποὺ προαγγελνει τὴν τρικυμία ἢ εἶναι ἡ γαλήνη καὶ ἔρχεται ἔπειτα ἀπὸ τὴν καταστροφή ; Δὲν ξέρω. Ἐγὼ εἶμαι ἥσυχη. Δὲ μὲ κάνει νὰ τρέμω πιὰ ἡ στιγμὴ τῆς συνάντησής τους. Αἰσταναμοῦμαι πὼς θὰν τοὺς ὑποδεχτῶ ὅπως καὶ τὶς ἄλλες φορές· καὶ θὰ τοὺς γελασω πάλι κ' ἴσως πάλι νἄχω τὴν παράξενη ὄρεξη νὰ καθισω μαζί τους σὰν καὶ προχτὲς, καὶ νὰ μιλῶ κ' ἐγὼ ὅπως καὶ τότε, καὶ κατοπιν σὰν καταλάβω πὼς παραγίνουμαι ὀχληρὴ νὰ τοὺς ζητήσω συχώρεση καὶ νὰ τοὺς ἀφίσω. Δὲν ἔχω σήμερα τὶς μελαχολίες μου. Σήμερα θὰ ντυθῶ κ' ἐγώ ! Δὲ βλέπω τὸ λόγο νἄμαι ἀσυγύριστη. Τί μὲ νοιάζει ἐμένα ; Τί μὲ νοιάζει ἐμένα ; Κ' ἐγὼ ἔχω καιρὸ νἀπολάψω τὴ ζωὴ ὅπως θέλω. Καθένας μὲ τὴ σειρά του, κ' εἶναι γελοῖο νὰ πονῶ ἐγὼ τὴ στιγμὴ ποὺ οἱ ἄλλοι ἀπολαβαίνουνε τὴ χαρά. Καὶ πηγαινόρχιυμαι ἀνήσυχη καὶ περιμένω, καὶ νοιώθω μιὰ τρελλὴ πιθυμιὰ μόλις τοὺς δῶ νὰ τοὺς πῶ, νὰ τοὺς φωνάξω : «Δέτε με, δέτε με, δὲ μὲ νοιάζει καθόλου, μὰ καθόλου ποὺ ἤρθατε δῶ καὶ πὼς ὁ Λώρης θὰ γίνει ἐρωμένος σου ἐσένα Δὲ μὲ μέλει καθόλου, πίσω μου δὲν εἶναι πιὰ ὁ ἄνθρωπος ποὺ πονοῦσε καὶ βασανίζουνταν ἀγιάτρευτα σὰ σᾶς ἔβλεπα. Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς χάθηκε. Δὲν ξέρω τί γίνηκε, ποιός μοῦ τὸν ἔδιωξε, δὲν ξέρω Καποτε θαρρῶ πὼς ἐσεῖς οἱ ἴδιοι μοῦ τὸ ἐκάματε τὸ θαῦμα καὶ σᾶς εὐχαριστῶ ! Πιστεψετέ με. Σᾶς λέω τὴν ἀλήθεια δὲν πονῶ, δὲν πονῶ καθόλου. Δὲ γελῶ πιὰ ψεύτικα, γελῶ μὲ τὴν καρδιά μου κι ὅλη ἡ ψυχή μου χαίρεται στὴν προμάντεψη τῆς δικῆς μου χαρᾶς ποὺ τὴ νοιώθω νὰ ξυπνᾶ στὸ μουδιασμένο αἷμα μου καὶ νὰ τὸ ζεσταίνει ! Κ' ἐσένα δὲ σὲ ζηλεύω καθόλου